

ជីវិតរបស់ក្រាតែស

CRATÈS

* គឺជាទស្សនវិទូរម្មយូរបនៅក្នុងជំនាន់ប៉ូឡែម៉ុង, (ដែលជាអ្នកបន្តជំនាញពីសេណូក្រាតនៅក្នុងបណ្ឌិតសភារបស់ប្លាតូ) ។ ក្រាតែសបានស្គាល់សេចក្តីរឹងរៀងនៅក្នុងសម័យអូឡាំព្យាជីទី-១១៣ ។

ក្រាតែស-ទ្វីស៊ីនីក (មានជ័យថាក្រាតែសនៃបក្សឥតខ្ចល់ខ្ចាយឬបក្សស្នូម), គឺជាសាវ័កម្នាក់របស់ជនល្បីឈ្មោះឌីយ៉ូសែននោះឯង។ ក្រាតែសជាកូនប្រុសរបស់អាសកុងឌុសដែលជាប្តីជនម្នាក់នៃទីក្រុងថែបចេញពីត្រួសារម្មយជំរុំរៀងថ្ម ឆ្អើងសុះសាយសម្បើមណាស់ ...ពីព្រោះជាពូជពងរូងត្រកូលមហាសេដ្ឋីមួយមានទ្រព្យសម្បត្តិក្រាស់ក្រែលមហិមា។

ថ្ងៃមួយ, ក្នុងពេលដែលក្រាតែសបានទៅទស្សនាសោកនាទីកម្ម, គាត់បានសង្កេតឃើញថាគេទ្រុឌស្រុតបានបោះបង់ផលធានរបស់ខ្លួនទាំងប៉ុន្មានដើម្បីរត់ទៅចូលបក្សស្នូមរបស់ឌីយ៉ូសែន ។ គាត់ក៏មានកើតសេចក្តីរំភើបក្នុងចិត្តជាខ្លាំង, ម៉្លោះ ហើយគាត់ក៏បានសម្រេចចិត្តថាយកគំរូតាមគេទ្រុឌស្រុតដោយគ្មានបង្អែរបង្អង់។ គាត់ក៏សម្រេចលក់សម្បត្តិកេរ្តិ៍អារករបស់គាត់ទាំងអស់បានប្រាក់ពីររយតម្លឹង (មួយតម្លឹង ឬមួយថ្លឹង- Talent -សម័យនោះ, គឺច្រើនណាស់ ...ពីព្រោះមួយតម្លឹងក្រិកជំនាន់ដើមមានទម្ងន់ជាប្រាក់ ឬជាមាសពី២០ទៅ២៧គីឡូ) ។ គាត់បានយកប្រាក់នេះទៅប្រគល់ឲ្យម្ចាស់ធនាគារម្នាក់ដោយផ្តេផ្តាថា ឲ្យប្រគល់ទៅកូនរបស់គាត់ល្អិកណាបើវាមានសតិស្មារតីមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរកសាងខ្លួនឲ្យក្លាយទៅជាទស្សនវិទូ។ ក៏ប៉ុន្តែបើពួកវាមានបញ្ញាខ្ពស់ដើម្បី ឡើងថាគឺជាទស្សនវិទូរួចហើយគាត់នឹងអនុញ្ញាតឲ្យយកប្រាក់ទាំងនេះ ទៅចែកចាយជល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅទីក្រុងថែនិវា ពីព្រោះដោយហេតុថាពួកទស្សនវិទូ ឥតមានត្រូវការអ្វីទេ ។ ថ្ងៃមួយ, ឪពុកម្តាយរបស់គាត់បានមកអង្វរកគាត់ឲ្យបោះ បង់គំនិតនេះចោលទៅវិញ ហើយឲ្យបង្កើតគំរោងការណ៍រកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិតទៅតាមរបៀបផ្សេង ។ គាត់បានដេញមាតាចិតារបស់គាត់ឲ្យចេញពីផ្ទះគាត់...មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះបានយកជំហង់ព្រលឹងតាមវាយសំពង់ពួកអ្នកមានគុណថែមទៀត ។

នៅក្នុងខែក្តៅក្រាតែសតែងពាក់អាវម៉ុងតូយ៉ាងក្រាស់ឃ្លឹក, ក៏ប៉ុន្តែនៅខែរងារ
 វិញគាត់ស្លៀកពាក់យ៉ាងស្នើងរយារ ដើម្បីទម្លាប់ខ្លួនគាត់ឲ្យចេះអត់ទ្រាំនឹងសេចក្តី
 ទុក្ខលំបាក ។ គាត់តែងដើរចូលរបៀបព្រហ្មហើនទៅក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកដទៃគ្រប់គ្នា
 ដើម្បីទៅស្តីបន្ទោសឲ្យគេអំពីរឿងហេតុអ្វីៗដែលធ្វើឲ្យទាស់ភ្នែកត្រចៀករបស់គាត់
 ។ គាត់តែងស្វែងដេញតាម ពួកអ្នករស់នៅក្នុងអំពើពាល ដើម្បីទៅនិយាយប្រមាថ
 ប្រាស់ឆ្កេះឲ្យអ្នកទាំងនេះ, ក្នុងគោលបំណងឲ្យពួកអ្នកក្រោយនេះស្នើជេរត្រឡប់ឲ្យ
 គាត់វិញ, ហើយដោយមានទម្លាប់ធ្វើដូច្នោះទៅ ...គាត់នឹងអាចអត់ទ្រាំជាមួយនឹងពួក
 គេនៅក្នុងកាលៈទេសៈផ្សេងទៀត ។ គាត់រស់នៅយ៉ាងរបៀបតឹងរឹងជាប់ផុត ហើយ
 ផឹកតែទឹក, ដូចតែមនុស្សដទៃទៀតទាំងអស់នៅក្នុងបក្សស៊ីនិក ។

វាក្រិដម្នាក់ឈ្មោះមេត្រូកមិនហ៊ានដើរចេញទៅកន្លែងសាធារណៈទេ, ពីព្រោះ
 គាត់នេះអត់ទ្រាំមិនបានចេះតែលេចដោយដោកណ្តាលវាល, រឿងរាល់ពេលណា
 ដែលគាត់និយាយស្តី សម្លេងខ្យល់ដែលចេញពីខ្លួនគាត់បានធ្វើឲ្យគាត់កើតសេចក្តី
 រៀនខ្មាស់ជាខ្លាំង ។ ម៉្លោះហើយគាត់បានបិទទ្វារសម្លេងនៅតែក្នុងផ្ទះ ព្រមទាំងបាន
 សម្រេចថានឹងនៅលាក់ខ្លួនពួនភាគាទីនេះរហូតដល់ជីវិតរបស់គាត់ចប់ ។ ដោយ
 បានពូកែនិយាយពីរឿងនេះ ក្រាតែសក៏បានហូបផ្លែល្ងប៉ូង (មានគំនិតល្ងប៉ូង
 គ្រាប់ខ្នុរជិត) ដើម្បីឲ្យពោះរបស់គាត់មានខ្យល់ចូលពេញ ...រួចគាត់ក៏ដើរសំដៅ
 ឆ្ពោះទៅផ្ទះមេត្រូក ។ គាត់ក៏បានពោលពាក្យសំដីផ្អែមពិរោះជាច្រើនដល់មេត្រូក
 ដើម្បីបង្ហាញឲ្យជននេះឃើញថា គេមិនត្រូវមានសេចក្តីរៀនខ្មាសសោះឡើយ
 ក្នុងករណីដែលគេមិនបានធ្វើអំពើអ្វី ជាតំណាងនៃសេចក្តីអាក្រក់ ។ រឿងទាំង
 អស់នេះទៀតសោតវាអាចកើតដល់មនុស្សគ្រប់ៗគ្នា, ជាពិសេសវាក៏អាចកើតមាន
 ឡើងចំពោះរូបគាត់ផងដែរ ។

នៅពេលដែលគាត់កំពុងនិយាយដូច្នោះ សម្លេងខ្យល់បណ្តាលមកពីគ្រាប់
 ល្ងប៉ូងនោះក៏បានបញ្ចេញគំនិតល្ងប៉ូងរបស់វា ។ គំនិតល្ងប៉ូងរបស់ក្រាតែសបានលើក
 ទឹកចិត្តរបស់មេត្រូកជាខ្លាំង រហូតដល់បណ្តាលឲ្យគាត់នេះទទួលស្គាល់នូវ
 សេចក្តីទន់ខ្សោយរបស់គាត់ ។ ពេលនោះមេត្រូកក៏លែងរិះរល់នឹងសេចក្តីគួរសម
 ឬក្បួនសុជីវធម៌អ្វីៗទាំងប៉ុន្មាន, មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះគាត់បានដិតចោលសៀវភៅ
 ទាំងអស់របស់គេអូប្រាស្ត្រដែលគាត់ធ្លាប់បានព្យាយាមសិក្សាដល់ទីជម្រៅ, ហើយ
 ក៏បានដើរតាមក្រាតែសដែលបានញ្ជាញរូបគាត់ឲ្យក្លាយទៅជាសមាជិកនៃបក្ស
 ស៊ីនិកម្នាក់ដ៏ល្អប្រសើរ ។ បន្ទាប់ពីនោះមកមេត្រូកក៏បានក្លាយទៅជាទស្សនវិទូ
 ប្រកបដោយកេរ្តិ៍ឈ្មោះខ្លះខ្លះនៅក្នុងបក្សព្រមទាំងមានសារៈរបស់ខ្លួនជាច្រើន
 ដែលសុទ្ធសឹងតែមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីផងដែរនៅថ្ងៃក្រោយមក ។ ក៏ប៉ុន្តែនៅទីបំផុត,

ដោយគាត់មានវ័យចាស់ជរាទ្រុឌទ្រោមដោយពិការភាព, សេចក្តីស្អប់ខ្ពើមនៃជីវិតក៏
បានមកសណ្ឋិតនៅក្នុងរូបគាត់ឡើងវិញសារជាថ្មី ៖ គាត់ក៏បានប្របាច់កន្លងឯងស្លាប់
តែម្តងទៅ ។

ក្រាតែសមានរូបអាក្រក់ពន់ពេកណាស់... ហើយដើម្បីឲ្យគេមើលមកឃើញ
គាត់កាន់តែអាក្រក់អស្ចារ្យឡើងថែមទៀត គាត់បានដេរស្បែកច្រៀមពីលើអាវ
ម៉ែងតូរបស់គាត់ ... ដូច្នោះទៅពេលគេសម្លឹងមើលមកគាត់ គេក៏មិនអាចដឹងច្បាស់
ថាគេជាមនុស្សឬក៏ជាសត្វចម្លែកអ្វីទេ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត, ដោយគាត់ជាមនុស្សប៉ិន
ប្រសប់ខាងមុខល្បែងកីឡាច្រើនយ៉ាង, នៅពេលណាដែលគាត់ត្រូវរស់ដៃដៃជួន
មតិមហាជនទស្សនាគូវក្បាលចាប់ ឬការប្រយុទ្ធគ្នាបែបផ្សេងទៀត, ពួកអ្នកឈរ
នៅទីនោះចេះតែសើចនឹងគាត់ ដោយហេតុមកពីមុខមាត់ចម្លែកនិងសម្លៀកបំពាក់
ដ៏អស្ចារ្យរបស់គាត់ ។ ក្រាតែសមិនមានការភ្ញាក់ផ្អើលក្នុងរឿងនេះទេ ។ គាត់លើក
ដៃទាំងពីរឡើងលើហើយស្រែកថា ៖ « ឱ! ក្រាតែសចូរឯងខំប្រឹងរក្សាសេចក្តី
អត់ធ្មត់ ...បន្តិចទៀតពួកជនណាសើចនឹងឯងត្រូវយំវិញម្តង, ហើយឯងនឹង-
មានការសប្បាយចិត្តដោយឃើញពួកជនទាំងនេះស្រឡាញ់រូបឯងវិញ ហើយ
ចាត់រូបឯងថាជាមនុស្សមានភ័ព្វសំណាង ...ដោយពួកគេនឹងស្តីបន្ទោសអំពីសភាព
កំសាកញើរបស់ខ្លួនគេ ។

ថ្ងៃមួយ, គាត់បានទៅអង្វរករលោកគ្រូម្នាក់ឲ្យមានចិត្តសណ្តែកសប្បាយចំពោះ
សារីករបស់គាត់ម្នាក់ ។ ក៏ប៉ុន្តែគាត់មិនឱបជើងថើបក្បាលជង្គង់របស់គ្រូម្នាក់នេះ
បែរជាថើបភ្លៅរបស់គាត់ទៅវិញ ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យលោកគ្រូរកកលខឹង
សម្បូរនឹងអាកប្បកិរិយាដ៏ចម្លែកនេះ ។

- មានជាការទាស់ខុសអ្វី, ក្រាតែសពោលទៅកាន់លោកគ្រូ, តើភ្លៅរបស់ឯងមិ
នមែនជាសម្បត្តិទ្រព្យរបស់ឯងដូចតែក្បាលជង្គង់ដែរទេឬ ?

គាត់បានពោលថាគឺជាការលំបាកណាស់ ឬជាការមិនអាចទៅរួចក្នុងការរក
ឲ្យឃើញមនុស្សណាម្នាក់ដែលមិនបានប្រព្រឹត្តកំហុស ។ ក៏ប៉ុន្តែផ្តេទទឹមនៅតែល្អ
ជាងច្រើនទោះជាមានគ្រាប់រលួយពីរបីគ្រាប់ក៏ដោយ ។

ក្រាតែសចង់ឲ្យសារីករបស់គាត់ ជកចិត្តថ្លើមចេញពីសម្បត្តិទ្រព្យទាំងអស់នៅ
លើផែនដីនេះ ។ «សម្បត្តិទ្រព្យរបស់ខ្ញុំគឺមានតែអ្វីៗ ដែលខ្ញុំបានរៀនសូត្រតែប៉ុ-
ណ្ណោះឯង, គាត់ពោល, អ្វីៗដែលនៅសល់ក្រៅពីនេះខ្ញុំបានទុកឲ្យពួកអ្នកស្វែងរក
សេចក្តីរុងរឿងទៅចុះ» ។ គាត់បានដាស់តឿនសារីកទាំងនេះជាពិសេសឲ្យច្រៀសវា
រងជីវិតនៃសេចក្តីសប្បាយ ពីព្រោះថាវាគ្មានអ្វីសមរម្យសំរាប់ទស្សនិវិទូ ជាងទម្លាប់
រស់នៅក្នុងសេរីភាពនោះទេ ហើយក៏គ្មានចៅហ្វាយម្ចាស់ឯណាដែលមានលក្ខណៈ

ផ្តាច់ការនិយមសង្កត់សង្កិនជាងជីវភាពយកវង្វែងនៅក្នុងតណ្ហាក្រាស់នោះដែរ ។

- សចក្តីអត់ឃ្លាន, គាត់ពោល, តែងតែធ្វើឲ្យសះស្បើយរោគស្នេហា ។ បើឧសថប៉ុណ្ណោះមិនគ្រប់គ្រាន់នោះទេ ...ពេលវេលាដែលរសាត់ទៅតែងតែធ្វើឲ្យមនុស្សបំភ្លេចទុក្ខអ្វីៗទាំងអស់ ។ បើពុំនោះសោតទេ, គេគួរតែរកខ្សែមួយចង្វាយមកចងកខ្លួនឯងស្លាប់ឲ្យហើយទៅ !

កាលណាគាត់នឹកទៅដល់ទំនៀមទម្លាប់ពុករលួយ នៃសតវត្សរ៍របស់គាត់ គាត់តែងតែស្តើបន្ទោសទៅលើអំពើអាក្រក់លំហាមរបស់មនុស្ស ដែលសុខចិត្តបាយប្រាក់ទាំងពុំនឹកដើម្បីបម្រើតណ្ហារបស់ខ្លួន ក៏ប៉ុន្តែដែលនឹកស្នាមស្រពោះចំពោះប្រាក់ពីរបីសេនដែលខ្លួនបាយនៅក្នុងភ្នំសុទ្ធិរិត ហើយនិងបានផលប្រយោជន៍ (ក.ក.ន.៖ ដួងជាជនអ្នកល្បែងក្នុងសមយុគខ្មែរ ដែលបាយប្រាក់រាប់ម៉ឺនដុល្លារក្នុងកាស៊ីណូមិនស្តាយ បែរជាស្តាយប្រាក់៤-១០សេនក្នុងការទិញពងមាត់មួយយកមកស្ទោរលិទ្ធ ...) ។

គឺក្រាតែសនេះឯង ដែលបានសរសេរកំណត់បញ្ហាមួយដ៏ល្បីល្បាញរហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ៖ « គេគួរតែឲ្យទៅអ្នកធ្វើបាយនិងពេទ្យហ្មឺនប្រាក់មួយកាក់ ។ គេគួរតែឲ្យ៥ដុល្លារទៅជនខ្សែបង្កាប, ឲ្យតែផ្សេងពពកទៅទីប្រឹក្សាម្នាក់ដ៏ល្អប្រសើរ។ គេគួរតែឲ្យមួយតម្លឹងដល់ស្រីពេស្យា ហើយឲ្យតែមួយសេនទៅដល់ទស្សនិវិទូ» ។

នៅពេលដែលគេសួរគាត់ថា តើទស្សនិវិទូរបស់គាត់បានផ្តល់ផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះទៅ ?

- គឺបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ឲ្យខ្ញុំចេះរស់នៅដោយគ្រាន់តែហូបបន្លែប៉ុណ្ណោះ ក៏ខ្ញុំសប្បាយចិត្តណាស់ទៅហើយ, គាត់ពោលតបវិញ, គឺឲ្យចេះរស់ដោយឥតមានការថ្នាក់ថ្នមថែទាំ ហើយដោយគ្មានភ្លើងកង្វល់កង្វាយអ្វីទាំងអស់ ។

ថ្ងៃមួយដើម្បីយុសនៅហ្វាលែរបានផ្លើនំប៉ុងហើយនិងស្រាគ្រហមមកជូនគាត់ពិសារ ។ ក្រាតែសមានសេចក្តីទាស់ចិត្តជាខ្លាំងដែលដើម្បីយុសនឹកស្មានថា

ថ្ងៃមួយដើម្បីយុសនៅហ្វាលែរបានផ្លើនំប៉ុងហើយនិងស្រាគ្រហមមកជូនគាត់ពិសារ ។ ក្រាតែសមានសេចក្តីទាស់ចិត្តជាខ្លាំងដែលដើម្បីយុសនឹកស្មានថា ទស្សនិវិទូរក៏ត្រូវការជីកស្រាគ្រហមផងដែរ ៖ គាត់ក៏បានបញ្ជូនជិបស្រាទំពាំងបាយជូរត្រឡប់ទៅវិញដោយមានទឹកមុខក្រមួរ ៖ « ឱ! ព្រះជាម្ចាស់, គាត់ខ្មោចឡើងយ៉ាងខ្លាំងៗ, សូមឲ្យមានម៉ាស៊ីនមួយដួងម៉ាស៊ីនទឹកដែលបញ្ចេញតែនំប៉ុងមកបាយហើយ » ។

អាកប្បកិរិយាដ៏រំភើបរបស់ក្រាតែសបានធ្វើឲ្យគាងហ៊ឺប៉ាឆា, បួនស្រីរបស់មេត្រកូលចិត្តស្រឡាញ់យ៉ាងខ្លាំង ម៉្លោះហើយគាងឥតមានវិវរវល់ចង់ដឹងអំពី

ក្រោយមកជននេះក៏ចាប់កន្ត្រាក់អាវម៉ង់តូចព្យាបាលរបស់ហ៊ីប៉ូក្រាតែសដែលពុំបានសំដែងនូវការភ្ញាក់ផ្អើលអ្វីទាំងអស់ ។

- មើលហ្ន៎ ! គេអូឌរពោល, នេះហើយជាស្រីម្នាក់ដែលបានឃ្លាតចាកពីក្រណាត់ទ្រាប់និងសំបុកពីពាងរបស់ខ្លួន ។

- ការនេះជាការពិត, ហ៊ីប៉ូក្រាតែស, ក៏ប៉ុន្តែតើគាត់ឯងយល់ថាខ្ញុំបានធ្វើអំពើអាក្រក់ណាស់ណាទៅឬ ដោយបានជ្រើសរើសយកទស្សនវិជ្ជា និងដោយបានទម្លាក់ចោលមុខរបររបស់ស្រ្តី ?

លទ្ធផលនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់រវាងហ៊ីប៉ូក្រាតែសហើយនិងក្រាតែស គឺការឲ្យកំណើតទៅបុត្រម្នាក់ឈ្មោះប៉ាស៊ីក្លែស ដែលទាំងឪពុកនិងទាំងម្តាយបានបង្ហាត់បង្រៀនឲ្យគ្រាយទៅជាទស្សនវិទូស៊ីនីកម្នាក់ដ៏ល្អប្រសើរ ។

ថ្ងៃមួយស្តេចអាឡេឡុសង់បានស្នើរដល់ក្រាតែសនូវពាក្យដូច្នោះថា ៖

- គួរតែឯងរៀបចំកសាងប្រទេសជាតិរបស់ឯងឡើងវិញ ... (ទីក្រុងថែប) ...
- តើបានប្រយោជន៍អ្វីទៅ, ក្រាតែសពោលតបវិញ, ពីព្រោះនឹងមានស្តេចអាឡេឡុសង់មួយអង្គទៀតមកបំផ្លាញខ្លួនខ្លីអស់តែជំងឺ ។

គាត់បានពោលថាគាត់គ្មានប្រទេសជាតិអ្វីក្រៅតែពីសេចក្តីក្រីក្រ ហើយនិងការមាក់ងាយសេចក្តីថ្កុំថ្កើងរុងរឿងតែប៉ុណ្ណោះទេ ។ គាត់ជាពលរដ្ឋម្នាក់របស់ឌីយ៉ូសែនម៉្លោះហើយគាត់គ្មានចំណង់ដ៏បានអ្វីទាំងអស់ ។

គាត់បានពោលថា សម្បត្តិទ្រព្យរបស់ពួកអម្ចាស់ក៏ដូចតែដើមឈើធំៗ ខ្ពស់ៗទាំងឡាយដែលដុះនៅលើកំពូលភ្នំក្រុមថ្មស្រួចៗដែលគ្មានរណាឡើងទៅបាន...។ មានតែ សត្វភ្នាតនិងសត្វក្អែកតែប៉ុណ្ណោះដែលអាចបរិភោគផលផ្លែនៃដើមឈើទាំងនេះ។ យ៉ាងណាមិញ, គឺមានតែស្រីពេស្យាហើយនិងពួកជនខ្សែបខ្សាបតែប៉ុណ្ណោះដែលអាចពីងពាក់អាស្រ័យហូបទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកអម្ចាស់ ។ គាត់បានពោលបន្ថែមទៀតថា ជនអ្នកមានម្នាក់ដែលមានជនខ្សែបខ្សាបនៅជុំវិញខ្លួន ក៏ហាក់ដូចជាកូនគោមួយដែលរស់នៅកណ្តាលចំណោមផ្តែចចក ។

នៅពេលដែលគេសួរគាត់ថា តើគេត្រូវអនុវត្តទ្រឹស្តីទស្សនវិជ្ជារហូតដល់ពេលណាដែរទៅ ?

- គឺ, គាត់ពោល, រហូតដល់ពេលមួយដែលគេទទួលស្គាល់ថា ពួកជនដែលគេតម្រូវឲ្យដឹកនាំនិងបញ្ជារត្តតត្រាមនុស្ស តាមពិតគឺសមស្របតែដឹកនាំហ្វូងសត្វលាទៅវិញទេ ។

ក្រាតែសក៏ដូចតែទស្សនវិទូរងទៀតៗក្នុងបក្សស៊ីនីក គឺមិនបានយកចិត្តទុកដាក់នឹងវិទ្យាសាស្ត្រជំនាញទៀតទាំងអស់ក្រៅតែពីសិល្បៈ ។ គាត់បានរស់រានមាន

ជីវិតជាយូរអង្វែងឆ្នាំពេកណាស់ ៖ គាត់ក៏បានក្លាយទៅជាមនុស្សចាស់ជរាមាត់
 ខ្លាំងកោងយ៉ាងខ្លាំង នៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនៃជីវិតរបស់គាត់ ។ នៅពេល
 ដែលគាត់ដឹងខ្លួនថា ពេលចប់របស់គាត់បានជិតមកដល់ហើយ ...គាត់ក៏បានគិត
 ពិចារណាលើរូបខ្លួនឯងដោយពោលថា ៖ « ឱ បុរសគមដីកំសត់អើយ, ឆ្នាំរាយ
 វែងអន្តាយរបស់ឯង កំពុងរៀបចំយករូបឯងទៅដាក់នៅក្នុងផ្នូរពេលនេះហើយ;
 បន្តិចទៀត ឯងនឹងអាចឃើញមាត់ទ្វារប្រាសាទនៃវាំងននរកដំពិតប្រាកដ » ។

ក្រាតែសបានទទួលការល្បីឈ្មោះខ្លាំងនៅក្នុងអូឡាំព្យាឌី-១១៣ ។ ជា
 ពិសេសកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់គាត់បានលេចធ្លីរសុះសាយនៅទីក្រុងថែប... ដែល
 ជាហេតុបណ្តាលឲ្យឈ្មោះអ្នកដទៃទៀត ចុះថែមថយជាខ្លាំងនៅក្នុងជំនាន់យុគសម័-
 យរបស់គាត់ ។ គឺគាត់នេះហើយដែលជាក្រូធុរបស់សេណុង... ដែលជាមេដឹកនាំ
 បក្សស្តីក៏ដំល្បីល្បាញនៅពេលជាបន្ទាប់មក (កកន ៖ បក្សពួកអ្នកទទួលប្រាំវាស
 នាយថាកម្មដោយមិនមានតួញត្រៃមួយម៉ាត់) ។

